

za podání odhlásky u pojišťovny a to i tenkrát, když odhláška pojišťovny vůbec nedošla. Názoru tomu vytýká stížnost právem nezákonnost. Ani rozhodnutí úřadu II. stolice, ani naříkané rozhodnutí necituje žádný zákonný předpis, z něhož vyvodily právě zmíněný názor, že odevzdání odhlásky poštovní dopravě platí za podání u pojišťovny, nelze proto s bezpečností seznati, zdali otázku tu řešily podle § 14 zákonného čl. XIX z r. 1907 — platného do 1. července 1926 — či podle § 17 zákona ze dne 9. října 1924 č. 221 Sb. z. a n. Žádný z těchto předpisů nedává však úřadu za pravdu. Vyslovit' nejvyšší správní soud již ve svém nálezu Boh. A 6489/27 a Boh. A 7094/28 názor, že nestačí, byla-li přihláška (odhláška) odevzdána ve lhůtě poštovní dopravě s určením pro nemocenskou pokladnu, nýbrž je třeba, aby ve lhůtě došla pokladny. Zákon č. 221/24 má pak v § 17 ustanovení obdobné §§ 12 a 14 zák. čl. XIX/1907, jež předpisuje, že zaměstnavatel jest povinen přihlásiti u příslušné nemocenské pojišťovny osoby u něho zaměstnané, jež podléhají pojistné povinnosti, nejpozději třetího dne ode dne, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné, a odhlásiti je v téže lhůtě ode dne, kdy pojištěnec přestal je vykonávati. Jest tedy i podle tohoto předpisu nemocenská pojišťovna zákonným podacím místem pro přihlašování a odhlašování pojištěnců. Že by se odevzdání poštovní dopravě s určením pro nemocenskou pojišťovnu rovnalo podání u pojišťovny, nerozumí se však samo sebou, bylo by zapotřebí zvláštního předpisu v tomto směru. Takovýto předpis spatřuje asi žalovaný úřad v § 194 zákona č. 221/24. Předpis ten stanoví však pouze, že lhůtu podle tohoto zákona jest považovati za zachování, bylo-li v ní podání prokazatelně odevzdáno poště nebo telegrafu; nemá tedy předpisu, jímž by se měnilo ustanovení zákona, obsažené v cit. § 17 o místu podacím v tom smyslu, že by v případě použití pošty nastupovala pošta jako podací místo za nemocenskou pojišťovnu. Ustanovení § 194 o zachování lhůty jest povahy výjimečné, musí býti proto vykládáno striktně a nelze mu proto přikládati význam širší nežli ten, jenž odpovídá jeho znění a zřejmému úmyslu, t. j. že podání došla po uplynutí lhůty na místo podací, tímto zákonem stanovené, považovati jest za včasná, byla-li prokazatelně ještě ve lhůtě odevzdána poště nebo telegrafu. V daném případě však nejde o včasnost odhlásky došlé pojišťovně, nýbrž o otázku zcela jinou, jež se zachováním lhůty § 17 nemá nic společného, t. j. o otázku, zda odhláška pojišťovně vůbec došla. Neměl tedy úřad pro svůj shora zmíněný právní názor podkladu ani v § 17 ani v § 194 cit. zák. a není také žádného všeobecného předpisu, z něhož by názor ten se mohl dovoditi. Veden jsa nesprávným právním názorem opomenul žalovaný úřad zabývati se tvrzením pojišťovny, že ji odhláška Julia Galky vůbec nedošla. Bylo proto naříkané rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost podle § 7 zákona o správním soudě a odpadla tím potřeba zabývati se vývody stížnosti, zabývajícími se významem slova »prokazatelně«, použitého v cit. § 194, a námítkou, že zjištění úřadu, že odhláška Galkova byla odevzdána poště, nemá ve spisech podkladu.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 3. května 1929, č. 8860/29.)

K § 1 zák. č. 117/1926 Sb. z. a n. — Řízení.

Platebním výměrem ze dne 31. srpna 1926 č. ev. I.-924 předepsala stěžující si pojišťovna Německo-Lupčanské bance v Německém Lupči podle § 17 min. nař. č. 4790/1917 pojistné příspěvky nemocenské za měsíc červenec 1926 za zaměstnance banky Petra Krno a Leonarda Hendla. Předsednictvo pojišťovny usnesením ze dne 11. října 1926 č. 6107/1926 ve smyslu § 18 citovaného nařízení a zákona ze dne 1. července 1926, č. 117 Sb. z. a n. odvolání banky z platebního výměru shora citovaného zamítlo

s odůvodněním, že jmenovaní zaměstnanci podléhají nemocenskému pojištění podle zákona 117/1926 u okresní nemocenské pojišťovny v Lipt. Sv. Mikuláši, i když jim jako pensistům státním jsou strhovány z pense příspěvky pojistné. Z tohoto usnesení se odvolala Německo-Lupčanská banka uplatňující, že zmínění zaměstnanci jsou státní pensisté a patří k léčebnému fondu veřejných zaměstnanců. Okresní úřad v Lipt. Sv. Mikuláši výměrem ze dne 12. prosince 1926 č. 16576/26 odvolání zaměstnavatelky vyhověl a osvobodil odvolatelku od placení pojistného za jmenované zaměstnance. Připojeno právní poučení, že proti tomuto výměru možno od doručení do 15 dní cestou okresního úřadu podati odvolání na župní úřad. Župní úřad v Lipt. Sv. Mikuláši nařikáním rozhodnutím zamítl odvolání pojišťovny a potvrdil výměr okresního úřadu. Stěžující si pojišťovna již v odvolání z výměru okresního úřadu uplatňovala, že rozhodovati instančně o odvolání tom jest kompetentní ministerstvo sociální péče, ježto platební výměr pojišťovny byl vydán a pojistnou povinnost jest posuzovati podle zákona č. 117/26, resp. podle § 18 min. nař. 4790/1917. Žalovaný úřad na toto upozornění odpověděl, že podle § 239 zákona č. 221 Sb. z. a n. z r. 1924 přísluší spor rozhodovati politickým úřadům a dodal, že jeho rozhodnutí jest v pořadu instančním konečné. Stěžovatelka opakuje svou námitku inkompetence župního úřadu i ve stížnosti na tento soud. O námitce té uvážil nejvyšší správní soud toto: V předmětném sporu jde o instanční přezkoumání usnesení stěžující si pojišťovny, jež uznalo jmenované zaměstnance za podrobené nemocenskému pojištění podle zákona ze dne 1. července 1926, č. 117 Sb. z. a n. a vyměřilo jim důsledkem toho nemocenské pojistné příspěvky podle § 17 min. nařízení č. 4790 z roku 1917. Kompetenční předpis pro takovéto spory nelze hledati v § 239 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., ježto citovaný zákon č. 117/1926 má v tom směru speciální ustanovení v § 1., jenž stanoví: »Pro zaměstnance podrobené pojištění podle právních předpisů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců, čítajíc v to i osoby u pensijních ústavů skutečně pojištěné a dále osoby uvedené v § 2, odst. 1. č. 1, 4 a 7 zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n. . . zůstávají v platnosti ustanovení §§ 1—10, 13, 19—38 a 41, 1. odst. zákona ze dne 30. března 1888 č. 33 ř. z., jakož i obdobná ustanovení zákonného článku XIX z r. 1907 a zákonů je pozměňujících a doplňujících i přes 30. červen. 1926. Jinak vztahují se i na tyto osoby ustanovení zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n.« Zde citovaný § 41 odst. 1. zákona č. 33 ř. z. z r. 1888 — platný pro historické země — stanoví příslušnost dohlédacích úřadů (politických úřadů) k rozhodování sporů mezi zaměstnavateli a podnikateli o závazcích na placení příspěvků atd. Obdobný tomuto předpisu jest na Slovensku § 156 zák. čl. XIX z r. 1907, ve znění § 23 vlád. nař. ze dne 14. července 1922 č. 199 Sb. z. a n., jenž řešení takových sporů přikazuje průmyslové vrchnosti podle § 176 zák. čl. XVII z r. 1884, t. j. živnostenskému úřadu I. stolice (v daném případě okresnímu úřadu) a od tohoto úřadu jde odvolání přímo k ministerstvu sociální péče. V řízení tomto není župní úřad vůbec povolán, aby rozhodoval jako instance. Učinil-li tak župní úřad přece, jest rozhodnutí jeho výrokem úřadu absolutně nepřislušného a bylo je proto zrušiti podle § 7 zákona o správním soudě. Avšak i poučení, jež se dostalo straně ve výměru okresního úřadu, že z výměru toho možno od doručení do 15 dní podati odvolání na župní úřad, jest nezákonné a měl župní úřad z moci úřední napravit vadný postup okresního úřadu. Bude věcí rozhodujícího úřadu, aby okresnímu úřadu uložil, aby rozhodnutí své se správným právním poučením straně doručil a ji takto umožnil, aby se mohla dovolati rozhodnutí kompetentního úřadu vyšší stolice.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 3. května 1929, č. 8862/29.)